

Garaczi László: A lestrapált szerencse

Lovasinak elfogyott a füve és a pénze, unta Budapestet, unta a Dunát, a Dunán a hidakat, különösen a Lánchidat unta nagyon, és rettenetesen unta a Lánchíd felett vonuló tarajos felhőket is, ezért aztán felhívta ismerősét, és kért egy hamisjegyet Berlinbe. Az ismerős húzódozott, aztán beadta a derekát, de másnap, mikor Lovasi fölment hozzá, nem a szokásos jegyet nyomta a kezébe, hanem egy olyat, amit Nagyvárad főpályaudvarának 3-as kasszájánál adtak ki (illetve nem adtak ki), és aminek már az ára is ijesztő volt: 964 600 lej. Lovasi ismerőse arról győzködte Lovasit, hogy a jelenleg érvényes nemzetközi szabályok értelmében nyugodtan utazhat Sturovóból Berlinbe nagyváradi jeggyel, Lovasi viszont undorral mutogatott a fejlécre, ahol az állt nagy betűkkel: CAILE FERATE ROMANE. Intercity kiegészítőt sem tudott venni, mert a pénztárosnő kérte a jegyét, Szlovákiában 1500 forintot, Csehországban száz szlovák koronát, Németországban hét eurót gomboltak le róla a kalauzok. Egy euróért és száz forintért ivott egy kávét a büfékocsiban. A mozdulatlanak tűnő büfékocsi még mozdulatlanabb asztalán álló teljesen mozdulatlan kávéscsészében tengeri vihar tombolt, féltő volt, ha fölemeli, az arcába fröcsköl. A magyar határőrnek azt válaszolta, Sturovóba megy, milyen célból, kirándulni, a határőr sajnálkozott, tegnap volt Sturovóban a nyárköszöntő utcabál, hajnalig ropták, de Lovasi így is jól fogja magát érezni, Sturovó gyönyörű. Bad Schandaunál eldúdolta a Bizottság együttes bad schandaus számát: olyan a szemed, mint egy kispárna. A berlini Hauptbahnhofot már évekkel ezelőtt átkeresztelték Ostbahnhofra, ami "fő" volt keleten, kelet és nyugat egyesítése után "keleti" lett. Esett az eső, taxiba ült, elment a barátjához, megnézték a meccset, a németek kikaptak, a végén mégis petárdák robbantak a lakótelep ablakaiban, mintha a vereséget győzelemmel kellene ünnepelni. A barátja először a bírót hibáztatta, nemzetközi összeesküvést emlegetett, majd azt mondta,

Németország túl sokáig volt szerencsés, haben wir die Glück überstrapaziert. Jürgen Klismann látszólag megőrizte hidegvérét, de hihetetlen nyakkendője mindent elárult.

Lestrapáltuk a szerencsénket, ez szép, gondolta Lovasi. Felhívta a dílerét, vett egy csirkehúsos kínait a tévétorony alatt, verebek szálltak a műanyag tányér szélére. Eleredt megint az eső, a cédeboltból híres focisták válogatta dél-amerikai dallamok szűrődtek ki. Mintha semmi se ott lenne, ahol lennie kéne. A Myslinska bejáratát bárshék torlaszolta el, a takarítónő arca felderült, te vagy az, Félix, mondta sokat sejtetően mosolyogva. Félix?, nem, én nem vagyok a Félix, mondta Lovasi, a nő kiadott egy széket a bárshék fölött, Lovasi ült a német utcán a német koszban, lába mellett narancssárga szűrőbetét. Három török közeledett fémcsőekkel, mi lenne, ha csak úgy ukkmukkfukk fejbe csapdosnák. Megjött Petra, elmentek a Neue Nationalgalerie-be, a lány nevetségesnek találta Arnold Böcklin vadromantikus, balladásan komor, fenyegető tájképeit, a fiú viszont a lány kedvencét, Max Ernstet találta túl konceptuálisnak. Fölmentek a lány barátnőjének a lakásába, szeretkeztek, némiképp fenyegetett körülmények között, mert a barátnő, bár újabban homóból heteróra váltott, és már nem udvarolt Petrának, nem örült volna, ha egy pasival találja az ágyában. A lány ragaszkodott az óvszerhez, és nagyon csodálkozott, hogy Lovasi félvállról veszi a kérdést, aztán ráült, és hosszú hajával cirógatta az arcát. Arról beszélgettek szeretkezés közben, hogy a fiúk nem szeretnek beszélgetni szeretkezés közben, a lányok játékosabbak és beszédesebbek, mondta Petra. Honnan tudod, kérdezte Lovasi, hogy milyenek a lányok szeretkezés közben? Lovasinak tulajdonképpen nem tetszett a lány: túl magas, csontos, pici mellek, hegyes orr, szemüveg, éles gesztusok, nagy, majdhogynem lapátkezek, ráadásul újbolos volt, kvázi kommunista, de ha hozzáért, előntötte a forróság, és izgató, édes érzés volt csúszkálni benne.

Beültek egy kávéházba, kiderült, hogy a lány bevallotta Lovasit a barátjának, akivel öt éve él együtt, mostanra a kedélyek lecsillapodtak, jövő héten együtt repülnek New Yorkba. A szeme könnybe lábadt, szép vagy, mondta Lovasi, és megsimogatta a karját. Témát váltottak, a budapesti cigányok és a berlini törökök helyzete közti hasonlóságokat és különbségeket elemezték, és mintha egy büntető nyelvmágia lépne működésbe a részvétlen és okoskodó értelmiségi szócséplés miatt, a férjivécé előtt török gyerekek ugrottak Lovasira, be akarták ráncigálni egy sötét raktárhelyiségbe, úgy kellett őket lerugdalni. Megérkeztek Petra osztrák barátai, Bernard Linzben született, Lovasi nem tudta fegyelmezni magát, ahol Adolf Hitler, mondta vigyorogva. Nem, válaszolta Bernard, Adolf Hitler nem Linzben született, hanem Linz mellett egy kis faluban, csak gimnáziumba járt Linzbe, ami nem jelenti azt, hogy ne érezte volna magát linzinek (linzer), Linzet szülővárosának tekintette, olyannyira, hogy halála napján a berlini bunkerban fogalmazott végrendeletében Linzre illetve linzi rokonaira hagyta egyébként meglehetősen csekély értékű vagyonát, mert Göringgel ellentétben, aki autókaravánnal mentette ki az ostromlott városból az összeharácsolt kincseket, Adolf Hitler nem foglalkozott vagyongyűjtéssel, mert nem az anyagi javak, hanem az ideológia megszállottja volt, de aztán a hagyaték hivatalosan sose érkezett meg Linzbe, ám ennek a végrendeleti kitételnek köszönhető, hogy a linziek ma is családi kirándulásnak álcázott kincskereső expedíciókat szerveznek hétvégeként a Linz környéki hegyek barlangjaiba.

Én csak egy zacskó füvet szeretnék hazacsempészni, mondta Lovasi kicsit összefüggéstelenül, ha még nem strapáltam le teljesen a szerencsém. Hogy el ne aludjon, táncolni próbált, aztán gyúrtak még egy spanglit, és immár teljesen betépve azt játszották, hogy akire a rulettes öngyújtó fénye mutat, fejbe vágja a szomszédját.

Végre sikerült elérnie a dílerét, aki influenzás volt, és arra kérte, hívja fel másnap, akkor majd megbeszélnek valamit.

A vécében két piszoár közé a német válogatott képe volt kiragasztva felirattal: előre, fiúk. Petra is sokat ivott, és kifejtette, hogy a magyar lányok szörnyen konzervatívak, sminkelik magukat, nyilvános helyen fényképezkednek és az a rögeszméjük, hogy palacsinta, lángos és pogácsa árulásából fognak megélni Berlinben, amely étkeket ő nem kóstolta, de osztja az általános véleményt, hogy a palacsintát, a pogácsát és a lángost a német gyomor nem veszi be, már csak azért se, mert mielőtt a német gyomorig eljutna a palacsinta, a pogácsa és a lángos, a német száj ezeket undorral kiköpi. Tehát nemcsak ódivatúan magakelletők e berlini magyar lánykák, de mérhetetlenül ostobák is. Lovasi nem árulta el, hogy a lángos-, pogácsa-, és palacsintabiznisz a mindenkori magyar emigráció újból és újból fellángoló és minden esetben csúfos üzleti kudarchoz vezető, örök, nagy ábrándja, hanem szótlanul nézni kezdte a meccs ismétlését a falra lógatott tévében. Bernard alpesi szörpöt, Almdudlert ivott, amivel visszavonhatatlanul nevetségessé tette magát, az Almdudler automatikusan groteszk senkivé züllesztí fogyasztóját, Bernard hamarosan fölállt és zavartan távozott. A társaság legrészegebb tagja ült a volánhoz, bekövetkezett a jól ismert metamorfózis, az elbutult tekintetű fiatalember a volánnál megtáltosodott, és magabiztos manőverezéssel átnavigálta őket a Schnabelbárba.

A rolettán beszűrődő pirkadati fények káprázata.

A reggeli tévéműsorban a Berlin Verlag igazgatója egy fényes mérőrúd segítségével demonstrálta, hogy a Tiergartenben dolgát végző diszkófiatalság vizelete milyen mélyen mérgezi a német anyaföldet, a technótól tébolyultan keringő madarakra mutatott a park fölött, mire a mellette álló diszkófiatal megjegyezte, hogy a madarak is hangosak és a zene mindenkié.

Ők is elindultak a Schnabelbárból a parti irányába, Petra váratlanul férfisoviniztának és borderline személyiségnek nevezte Lovasit, később viszont Boris

Beckert egy mellékmondatban nutellafuckerként definiálta. Rasszista mazsola a feminista pitében, gondolta a fiú, a dolgokat így is lehet értelmezni, de ez már inkább a dolgok bűne, nem az emberé, vagy legyen fifti-fifti, az ember elviszi a balhé felét, a maradék száradjon a, és itt azt kellett volna mondani, hogy a dolgok lelkén, de ezt mégse lehetett mondani, inkább nézte, hogyan táncol egymillió ember egy aranyozott angyal alatt, nézte a tömegben araszoló mentőautót, amire integető fiatalok kapaszkodtak, a félmeztelen néger lányt, aki egy lámpaoszlop tetején, zsebkendőnyi helyen szteppelt órák óta, a szakadó esőben a földön heverő boldog testeket, de arra nagyon ügyelt, hogy ne nézzen a szemekbe, ha belenézel a szemekbe, megőrülsz.

Lovasi dílere sállal a nyakában hársfateát ivott a kreuzbergi konyhában, kitett az asztalra ötven gramm füvet, Lovasi beleszagolt és beleszédült, aztán megpróbálta összegyömösölni, összepréselni a cuccot, akkora lett, mint egy Big Mac, kifizette a száz eurót, amit Petrától kért kölcsön, jobbulást kívánt, és távozott.

A tévében még mindig a technót nyomták élőben, kapásból klippbe vágva, elmosodott, zuhanó képek, kásás, kontrasztos, lassított, rászteres, hullámszó, kimerevedő, lüktető testek és arcok, a valóság él és lélegzik és mómortól reszket.

A lány most kézzel elégítette ki Lovasit, kicsit még beszélgettek, aztán a fiút hatalmába kerítette az utálatos, másnapos érzés, hogy nincs mit mondania, nem azért, mert unja a lányt, hanem egyszerűen nem jut eszébe semmi, erőlködni meg nem akar, így aztán, akárcsak máskor, az italhoz folyamodott, először megitta a maradék vörösbort, majd talált egy fél üveg sherryt a kamrában, és bár édes volt, ezt is benyakalta, elmúlt a szorongás és megeredt a nyelv. De miért van ez?, tette fel magának a kérdést, miután a lány elment, mert reggel az apjával kellett találkoznia, akiről Lovasi két dolgot tudott, hogy imádja a thaiföldi konyhát és úgy ismeri Jakarta közlekedési szisztémáját, mint a tenyerét, mivelhogy ő tervezte, miért van ez? kérdezte magától, miért van ez a

legváratlanabb pillanatokban fellépő dekoncentráltóság, kiürülés, vákum?, hogy kiesel, kiszorulsz a jelenetből, lebénulsz, elbutulsz, magadra maradsz, és csak az alkohol meg a fű segít, hogy a másnap aztán annál nehezebb legyen.

Lovasi azon a nehéz másnapon felült a vonatra a gyűrött hamisjeggyel, helyjegy és kiegészítő és magyarországi szakaszra szóló jegy nélkül, a táskájában egy Big Mac nagyságú marijuanas gombóccal. Abban bízott, hogy a vonat nem késik, és az esti meccsre, a döntőre hazaér. A csapatok egy hónapja gyűrköztek, ma este eldől, ki a legjobb. A Big Macet alufóliába burkolta és becsúszta a lába melletti szemetesbe. A hangosbeszélő különféle nyelveken sorolta az állomásokat, mindig úgy fejezte be, Budapest-Keletipu. Prága előtt elsétált a büfékocsiba, és észrevette, hogy egy kék köpenyes, kövér nő nejlonzsákba gyűjti a szemetet a fülkéből. Visszament, de öt ember szeme láttára nem kezdhett el guberálni, bocsánat, bepottyant a Big Mac-em a trutyiba. A büfékocsi felszolgálója rántotta fel a fülke ajtaját, the restaurant is open, please, mondta, köszi, válaszolta Lovasi, danke, dzsekujem, mondták a többiek. Lovasi kiment a folyosóra, mintha a tagjait akarná kinyújtóztatni, a kövér nő a nejlonzsákkal nem mutatkozott. Prága után egyetlen utas maradt a fülkében, de így is lehetetlennek tűnt a kukában való kotorászás, a férfi barátságtalanul méregette a fészkelődő Lovasit. Újból megtelt a fülke, aztán egyszer csak berontott a kék köpenyes nő, széttolta a térdeket, kiürítette a szemetest, és eltűnt.

Az égen fekete varjak tömör serege szállt változó, amőboid alakzatban, mintha a szélen levők damilra lennének fűzve. Virágzó mákföldek mellett suhant a vonat, a hangosbeszélő az állomásokat sorolta. Tudja-e a szlovák paraszt, mi terem a földjén? Lovasi két öteuróst adott a kalauznak, aki vigyorogva azt mondta magyarul: csak azért, hogy össze ne vesszenek.

A büfékocsi utáni utolsó peronon Lovasi meglátta a magányos szemeteszsákot, szíve nagyot dobbant. A hangosbeszélő megint az állomásokat sorolta, Malackí, Kútí, Budapest-Keletipu. Könyékig beletúrt a zsákba, tele volt összegyűrt gombócokkal, kezére megbarnult almahéj tapadt. Kiszórni az egészet? A vonat lassított, Lovasi visszamenekült a fülkéjébe. Üres tekintettel bámulta a szürke, szlovák peront, ahol néhány kókadt szlovák arra várt, hogy felszállhasson.

A kövér nő éppen ott, az ablak alatt elegyedett szóba az egyikükkel. Lovasi betörhette volna az ablakot, és kitephette volna kezéből a nejlonzsákot, de végig se gondolta ezt az utolsó, kétségbeesett, nemlétező lehetőséget, a nő egyik kezével megragadta a zsák száját, másikkal az alsó csücskét, és széles mozdulattal a zöld szemeteskonténerbe hajította.

Lovasi elővette a walkmanjét, szemét lehúnyta, és megpróbálta elképzelni, hogy a világ nem létezik. Meg akarok halni, gondolta, és elaludt. Azt álmodta, hogy otthon fekszik az ágyában, és nem tud aludni, mert egy nyöszörgő gyerekhang hallatszik padlóból.

Meglátta a nőt, egy zsákot vonszolt a folyosón. Lehet, hogy ennek több zsákja is van, lehet, hogy ez az ÉN zsákom? A vonat Sturovóhoz közeledett, Lovasi a Big Macet az ingébe rejtette. A peronon ott állt a pöttöm kis kalauz, aki hajnalig ropta a sturovói utcabálon. Másfél óra volt a meccskezdésig.

Só a sebbe

"Sta buljis? Mániák! Mániák!"

Pikkelyekkel tűzdelt hullámváz, nem látom, csak érzem a tompán mozgó tömeget. Idehallatszik az Isztrából a zene, az öblös férfihangból nyeglén kibicsakló falzett. Kopaszodó fiú, pattanásos homloka mint a darázsgubó, a doboknál ülve énekel. Az élő Elvis. Mellette a hosszú hajú gitáros és az orgonista piros ingben. Húsz éve Sziget szépe választás volt a teraszon, egy magyar lány győzött; a pálmák megnőttek, az asztalokat kicserélték, de a kabócák ugyanúgy reszelnek éjszaka.

Rágyújtok a mellvédnek dőlve, akkor látom meg a hasig süppedt szobrot a vízben. Kibotladozik a parti kövekre, mintha gólyalábon járna, fújtat, átkozódik, cipőjét fölteszi a falra. Felrugaskodik, átveti egyik lábát, ráhasal és nyögve felül. Csöpög a víz, haját rázza, néhány méterre állok, odapillant, felcsatolja a szandálját, dúl-fúl magában. Leugrik a falról a ciprusfürtök közé, és cuppogva elindul. Szám sarkában lefittyedő cigivel, földbe gyökerezett lábbal bámulom e habokból kikelt éjszakai Vénuszt. Hirtelen felém fordul, és fröcskölve köpi rám: "Sta buljis? Mániák!", aztán még egyszer, hangosan, rikácsoló hangon: "Mániák!" Dühösen caplatva eltűnik, nedves foltok, pacák maradnak utána.

Egyre kevesebben korzóznak a tükrösre kopott köveken, csak az Isztra terasza telik meg esténként. Mire visszasétálok, a lány nyomai felszáradnak. A szünet után a zenészek visszamennek a pódiumra. Botsáska az asztalon: zöld ágacskák egymásra dobálva; pillantásom súlyától megrázkódik. Émelyítően aszimmetrikus, hiányzik a jobb első, vastag lába; megint moccan, bal lába lassan kettéválik, kettéhasad, de az új láb nem megy át jobbra, hanem önnön fejét kezdi tépni vele. Csápok, ízek, szőrök, egész közelről, nagyításban, mintha én lennék; majdnem fölkiáltok, mikor valaki hozzámér hátulról. Egy

család mögöttem a fal és az asztal között, hallgatják a zenét, kövérek és sápadtak, mintha a nyári napokat sötét szobában, teli asztalok mellett töltötték volna. "Blue, blue, blue suede shoes..." Elindulok kifelé; előre nyomulnak a helyemre, az önmagát transzírozó szörny fölé tornyosulnak, de hiába várom a pólója alatt pusapolt mellű anya sikolyát.

A Journalban Antun és Ljubo a haverjaikkal, az első két napot velük ittam végig. Éjszakai bár egy sikátorban, fölöttünk fekete csík az ég. Abszint, mintha cukrozott héliumot szopogatnék. Elroppan a pohár a kezemben, megvágom a hüvelykujjam. Elmesélem a habokból kikelő Vénuszt - Silvija, kiáltja Ljubo nevetve. Silvija a sziget bolond lánya, és hogy mit keresett a vízben? Ljubo fején szalmakalap, máris kész a történettel: Silvija a komp egyik tisztjét üldözi szerelmével, egy Szlavko nevű crikvenicai nőfaló tengerészt; ennek a Szlavkonak az a szokása, hogy alkalmi szeretőit éjszaka felülteti az árbockosárba, és tesz velük egy utolsó kört; úgy látszik, Silvijának nem tetszett az ötlet.

Emlékszem, mikor átjöttem a komppal, a kapitány napszemüvegben állt a kormánykeréknél, a fülke tetején zászló, lámpák, radarok kusza összevisszaságban, és egy vaslétra, ami egy kapaszkodóval körbevett ülőkéhez vezet. Ülsz fenn, sós levegő paskolja az arcod, alattad a hajó fényei, a motor duruzsolása, hátul vé-alakban szétnyíló tajték, mint egy habzó női ivarszerv, egyedül vagy, egyedül repülsz, szemed hozzászokik a sötéthez, a távolban, ahol a szárazföldet sejtéd, békanyálként dereng a horizont.

Két nap múlva látom újra Silviját, a sportpálya mellett húz el egy robogón, pólója mellére feszül, haja röpköd, bukósisak a kormányra akasztva, szemét az útra függeszti. Aznap a tenger és az ég egyetlen tepsikék ragyogásban olvadt össze; elhatároztam, hogy kiúszom Kandarolára. A patkó alakú szigetet északon hegyek és keskeny öblök csipkézik, innen lehet átúszni a kis mellékszigetre. A partról szögletes kőtömbnek látszik, üszkös fekete szirt, csupa metsző él, de a túloldalon fákkal körbevett, békés öböl rejtőzik.

Kősivatag helyett buja őserdő a hold túloldalán. A nudisták nem szeretik a csónakkal érkezőket, ide át kell úszni, íratlan szabály; ivóvíz, étel, törülköző, gumimatrac, képes újság, walkman, napolaj, napernyő, mobil nélkül kell kiszolgáltatnod magad a természetnek.

Arra számítok, hogy szeptember közepén nem lesz senki, de a parkolóban kocsik és leláncolt robogók. A kulcsot a kerék mögé dugom, fürdőnadrágban, mezítláb vágok az ösvénynek, szúrnak a kövek, zsibbad a talpam. Sivár tömbként magasodik a sziget az átlátszó vízen. Barna robbanásfelhőkbe burkolja a bokámat a homok, aztán lemerülök, a sós lé tüvel szúr a hüvelykujjamon a sebbe, a víz alatt megszűnik a moraj, hűvös, előkelő csönd, néma birodalom. Úszom, és elképzelem, hogy mint az úszóversenyeken az első hossznál, csak mögöttem hullámsík a tenger, előttem tükörsima. Látszik méterekkel alattam a fenék, a lenti dombok levegőjén úszom, mintha repülnék, némán követ lent egy szürke árnyék.

Vagy tízen hevernek a köveken, köztük Silvija, meztelenül, barnán, kitárulkozva, csukott szemmel. Tüskés bokrokkal körülvelt köre ülök; a tüskék hegye kékespiros a naptól, lent a tövénél fekete, mint az alvadt vér. A másik peremen öregember, combján barna tűzfolt, a tengert bámulja. Motorcsónak habcsíkja, vitorlások szürke háromszögei. Kő gurul a hegyről, elakad egy bokorban. Egy szőrös hát a vízen, barnára sült koponyáján úszószemüveg kék gumipántja, ring a hullámon, nézi, hogy a mélyben az áramlás lökdösi a spermászerű rajokat; egy kisujjnyi hal elkóborol társaitól, és orrával finoman megérinti kezét.

Az egyik tetovált, piercinges pasas feláll, pipiskedve egyensúlyoz a köveken, nyomában a másik, fiatalabb pajeszos, neki farokgyűrűje van, ügyesen lépked, karjával billeg, előrelátón gumiszandálban úszott át. Kopaszra nyírt fején barna csík, ahol a választék volt. Néma testek. Hiába meztelenek, nem tudom, hogy autószerelő,

bördíszműves vagy atomfizikus. A nap a szegycsontomat égeti, megcsillan odalant Silvija nyaklánc. Karja a feje alatt, hónalja és lábköze csupasz, érzem a forró muff szagát, haját hátra tapasztja a víz. Melle oldalra fordul, szeme csukva, egész teste szívja magába a nap erejét.

Húsz évvel ezelőtt kora reggel értünk a komphoz, és öt napot nyaraltunk a szigeten. Egy prospektusban láttam Kandarola fölött az FKK feliratot, de csak egyszer úsztunk át.

Maja, a barátnőm szégyenlős volt, inkább a fősziget fürdőruhás strandjain napoztunk.

Júliusi hőség, fekszünk a mozdulatlan tűzvészben, eleven kohóban, tízpercenként begázolunk a vízbe. Egy lány a parton iszonyodva nézi, hogy horgászó öccse kitépi a halból a horgot, befogja a fülét, mintha hallaná, hogy a hal sikít. Úgy jönnek az emlékek, mintha tubusból nyomnám. Milyen válasznak minősül az a kijelentés, hogy saját tekintélyem lerombolásával engedek láttatni egy válaszok nélküli világot. Utolsó este vettük észre a plakátot az Isztra teraszán. Nevetségesnek tartottam, hogy Sziget szépét választanak. Kisebb volt a pódium, két fiú állva zenélt, gitár, orgona: "voláre, ó-ó, kántáre, o-o-o-ó...". A pohárra jégkockák vannak gravírozva, látod, mondom, ebbe már nem is kell jég. A zenészek mögött három reflektor villog a zene ritmusára, ezeket bámulom a kezdődő részegség révületében: kék, zöld, sárga, kék, zöld, sárga. Mikor nem szól a zene, felhallatszik a partról a Speed King; délután hálósákos, bórsarus hippihordát láttunk a városban.

Hirtelen előttünk áll egy zsűritag, kezét mosolyogva Maja felé nyújtja. Maja ijedten és kérdően pillant rám, tőlem vár segítséget, intek, menj csak, és ő meglepetésre fel is áll, kezében a kilences számmal követi a csíkos selyeminges férfit, akiről később kiderül, hogy müncheni buszsofőr, és majd megpróbálja Maját fölszedni. Odaáll a többi lányhoz, kilóg a sorból: tornacipő, farmer, póló, semmi smink, semmi ékszer. Tartják maguk előtt a számokat, a szakállas műsorvezető bemutatja őket, aztán táncolnak,

énekelnek, és én elhűlve figyelem Maja lassan bekövetkező színeváltozását. Tudtam, hogy játszott a gimnázium színjátszó-körében, de félszeg, naiv, tétova lánynak ismertem, akiben nincs semmi végleges, semmi határozott, változó szelek sodorják ide-oda hangulatait, nekem kell megvenni a mozijegyet, nem áll szóba idegenekkel, nem jár buliba, koncertre, igazán csak otthon érzi jól magát, retteg a férfiak tekintetétől. Egyszer bevallotta, hogy úgy szokott elélvezni, hogy közben elképzeli, hogy egy másik nő. De most, ebben a lehető legkiszolgáltatottabb és legveszélyesebb pillanatban váratlanul magára talált, sőt kivirult, mintha eddigi gyámoltalanságát csak nekem tartogatta volna, finom érzékkel regisztrált férfigyengeségem miatt nem akart mind ez idáig szembesíteni lényének ezzel az erős, öntudatos, hódító oldalával. Egyedül áll a színpadon, és az "Ez a kis Lészped..." című csángó dalt énekli, fergeteges siker, a közönség állva tapsol, éljenez, fütyül, és kezd nyilvánvalóvá válni, hogy ő az est fénypontja, a pólós, farmeres magyar lány a sok kikent, kifent csinibaba közt. Én is tapsolok persze, integetek, fütyülök, de közben mintha kampóval húznák szét a szám. Elöttem a hamutartóban fájdalomtól megtekeredett, fekete gyufaszál. A szakállas ünnepélyesen bejelenti, hogy megszületett az eredmény, kihirdeti a harmadik, a második helyezettet, ajándékok, virág, a zenekar tust húz, és most köszönti a sziget idei szépségkirálynőjét, tapsvihar, kiabálás, vakuvillanások. Maja szavakat rebeg a mikrofonba, én sárgán és elveszetten állok valahol hátul, bámulom ezt a hazug és csillogó látszatot, és a tengerpartra vágyom, a sötétbe, hordalékszagba, ahol az a zsíros hajú, szakadt csapat randalírozik, pálinkát isznak, meztelenül fürdenek, füvet szívnak és kefélnek.

Sikerült rávennem Maját, a szépségkirálynőt, akire többé nem nézhettem úgy, mint eddig, több lett, más lett, idegen lett, és ezt persze ő is érezte, az örömen túl, hogy valami megbomlik, veszélybe kerül, hogy lelepleződött, talán éppen ezért is sikerült hamar rábeszelnem, hogy lépjünk le az estet záró táncos mulatságról. A parányi sátorban

levette díszzeit: a selyemszalagot és a virágkoronát, és kimentünk a partra. Nem volt már ott senki, kagylók ropogtak a lábunk alatt, a víz szabályos csíkokra redőzte a homokot. Veszekedni kezdtünk, sírva fakadt, én meg azt gondoltam, hogy zsarol, ahelyett, hogy érvelne vagy színt vallana, most is női trükkökkel hülyít. Másnap alig beszéltünk hazáig, a busz erőlködve, köhögve kanyargott a szerpentin, némán ültünk egymás mellett, mint két idegen. Hiába törtem a fejem, nem találtam számára mentséget. Hiába is törtem volna, akár száz évig, mert az örömet, abban a reménytelen időben csak az extázisban ismertem el, minden más öröm hazugság, csalás, pótlék, árulás volt, amit undorral elutasítottam. Elutasítottam az öröm minden szelíd formáját az orgiasztikus őrjöngésen kívül, mert minden öröm azonnal keserűséggé vált bennem, keserűséggé és megvetéssé, mert azt gondoltam, hogy az öröm nem lehet szalonképes, az örömben el kell veszni, és nem érttem, hogy lehet a "derű óráit számolni", mert én a téboly és a transz óráit számoltam, az összes többi óra csak túlélési gyakorlat volt, sunyi várakozás az újabb bacchanáliára; később is, sokáig, évekig, évtizedekig csakis és kizárólag az a gondolat vezérelt, hogy ebben a világban, ahol mindenki rabszolga és áldozat, az egyetlen helyes morál az önkivégzés, az öneltékozlás, az önelherdálás, az önelpocsékolás, az egyetlen helyes morál, ha kéjjel pusztítjuk magunkat, egészen addig, míg ki nem ég belőlünk minden jó és rossz.

Cseppfolyós délután, aztán a törékeny pillanat, átfordul az idő, elkezdődik a fény és a hó cserebomlása. Hülni kezdenek a kövek, de még forróbbak, mint a levegő. Hárman maradunk, Silvija, aki két napja, éjfélkor őrjöngve vágta az arcomba, hogy "mit bámulsz?", a pajeszos srác és én. Egy darázs köröz fölöttem, hiába hessegetem, mintha rögeszméjévé váltam volna: nagy, bőrs virág, újra és újra támadásba lendül, rést keres, ahol belém hatolhat. A nap a fák fölött, az ég kilúgozódik, fél óra, és az öböl árnyékba borul. A fiú valamit mond a lánynak. Silvija fölnevet. Magányos kabóca perceg a fák közt. Mire megint

odanézek, egymás mellett fekszenek, a fiú háttal, felkönyökölve, Silvija a hátán, feje felém fordítva. A srác könyöke finoman mozog. Nem csodálkozom, nem szégyenkezem, nem érzek zavart vagy kihívást. Üres vagyok, forró a naptól, csordultig tölt a biztos semmi. A nap a fák csúcsán, a tenger megáll, benn szakad a lélegzete, mintha rádöbbenne, micsoda értelmetlenség, hogy évmilliók óta hullámszik egyfolytában. Homokká porló kövek ropogása a talpam alatt. Silvija zöld szeme, nedves ajka; arca sápadozik és vörösödik egyszerre. A fiú érzékeli, hogy ott vagyok, de nem hagyja abba, csak felnéz. Madár rikolt, és ahogy letérdelek, tudom, hogy Silvija először a tenger sós ízét fogja érezni belőlem.

Másnap reggel bepakolok az autóba, kifizetem a szállást, elindulok a felső úton a komp felé. El se búcsúzom Antuntól, Ljubótól és a zágrábi barátaiktól. Elhajtok a partizán mellett, egyik kezében kőpuska, másikkal a mólón álló német turisták felé hajít egy fenyőtobozt; lenézek az öbölre, mozdulatlan árboцерdő a szűrt fényben. Feltorlódnak az autók, megáll a sor, se előre, se hátra, várunk a napon. Babérbokrok, fügefakert, kiálló bordájú fehér macska oson az árnyékban. Otthon a fák ősszel újra és újra visszazöldülnek, megsárgult leveleiket hullajtják el éjszakánként. A rádióban alig hallhatóan a "Girl from Ipanema". A dinoszauruszoknak az egyedfejlődés során olyan kicsi lett a szájuk, hogy már nem tudtak annyit enni, hogy böhöm testüket fenntartsák. Mentőautó jön szembe; nem gondoltam, hogy mentőautó is van a szigeten. Nem szirénázik, csak villog kéken. Elindulunk, lassan, lépésben, mint egy saját súlyát vonszoló acélkígyó, közeledünk a kanyarhoz. Egy autó keresztben, horpadt hűtő, betört lámpa, az út szélén emberek döbbenettől viaszos arccal. Araszolunk; egy oldalán heverő robogó. Fekete bogár, az égből hullt oda. Melegítő férfi irányítja a forgalmat, int, menjek már, ne bámészkodjak. Szilánkok, törmelék, mintha durva szemű sőt szórtak volna a betonra.

A kompon állok, közeledünk a szárazföldhöz, szürke ködben úszó hegy hajol a mélység fölé. A kapitányi fülkében egyenruhás, napszemüveges férfi, a tetőn radarok, zászló és a vaslépcső az ülőkével. Csontból és bőrből faragott arc. Magazin a pulton, címlapján egy szám: "24".